



**CONSILIUL RAIONAL CAHUL**  
**Secția Cultură**

**Raport de activitate pentru**  
**anul 2017**

**Cahul 2017**

„Cultura este un fenomen complex, o finalitate civică,  
o conștiință a responsabilității tuturor cetățenilor”

**Cultura în societatea modernă include în sine 3 semnificații majore:**

**Semnificația umanistă:** dezvoltarea armonioasă a persoanelor și transmiterea cunoștințelor valoroase altor generații.

**Semnificația socială:** cultura e un echivalent al civilizației , incluzând toate domeniile de activitate umană.

**Semnificația ideologică:** simbolizarea afectivă a dezvoltării istorice a omenirii.

**Obiectivele propuse:**

**Diversificarea serviciilor culturale oferite populației:**

**Obiective și priorități pentru anul 2017.**

- *Promovarea valorilor culturale prin intermediul artei și culturii ;*
- *Asigurarea valorificării și conservării creației populare ;*
- *Asigurarea funcționării instituțiilor de cultură și artă și a satisfacerii intereselor spirituale ale populației ;*
- *Promovarea și susținerea specialiștilor de înaltă calificare în domeniu ;*
- *Diversificarea activităților culturale oferite populației ;*
- *Renovarea instituțiilor de menire culturală, promovarea patrimoniului cultural imaterial .*

**Rețeaua instituțiilor de cultură din raion numără 102 unități, din care:**

- 44 de case și cămine culturale ;
- 1 Centru comunitar multifuncțional – (Centru Cultural „Piața Horelor”) ;
- 44 de biblioteci publice dinte care 40 biblioteci incluse în programul „Novateca” ;
- 6 instituții de învățământ artistic extrașcolar ;
- 2 muzee ;
- 2 Centre de meșteșugărit (s. Pașcani, s. Colibași) ;
- Librării : de stat - ; private – 3.



**Formațiuni artistice de amatori -96 ( 48 colective de maturi; 48 colective de copii),** dintre care: formații artistice cu titlu „model”-31 și Ansamblul de muzică și dans popular „Izvorașul” (profesionist).

**Formațiile de creație artistică cu titlul model conform genului de activitate :**

- Ansambluri folclorice : 10
- ansambluri de muzică și dans popular : 4
- ansambluri de muzică și dans : 3
- orchestre de muzică populară : 1
- tarafuri: 1
- ansambluri de dans popular: 1
- coruri : 1
- fanfare : 4
- ansambluri vocale: 2
- Studiouri coregrafice: 1
- Teatru dramatice: 1
- Teatru-studio : 1
- Teatru de păruși : 1

În primăriile raionului se organizează multiple manifestări culturale în care se implică o bună parte din comunitate. În cadrul acestora se organizează serate tematice, întâlniri cu personalități marcante ale culturii naționale, concursuri, omagieri, spectacole muzical-coregrafice de amploare la care participă formațiile artistice de amatori, preponderent cele cu titlul „model”.

Pe parcursul anului s-au intensificat relațiile de colaborare și parteneriat dintre Secția Cultură și Teatrul Muzical – Dramatic Republican „B.P. Hasdeu” din m. Cahul, Centrul Cultural „Dunărea de Jos” Galați, Direcția Generală Învățământ Cahul, Consulatul General al României la Cahul, CNCPPCI – Chișinău...

De asemenea s-a colaborat cu reprezentanții mass-mediei : Televiziunea: locală „Aspect”; TVR Moldova ; Teleradio Moldova ; TVR Iași ; Jurnal TV ...

Presa: Cahul Expres; Ziua de Azi; Gazeta de sud; ...

**Formațiuni artistice de amatori -96 ( 48 colective de maturi; 48 colective de copii),** dintre care: formații artistice cu titlu „model”-31 și Ansamblul de muzică și dans popular „Izvorașul” (profesionist).

**Formațiile de creație artistică cu titlul model conform genului de activitate :**

- Ansambluri folclorice : **10**
- ansambluri de muzică și dans popular : **4**
- ansambluri de muzică și dans : **3**
- orchestre de muzică populară : **1**
- tarafuri: **1**
- ansambluri de dans popular: **1**
- coruri : **1**
- fanfare : **4**
- ansambluri vocale: **2**
- Studiouri coregrafice: **1**
- Teatru dramatice: **1**
- Teatru-studio : **1**
- Teatru de păruși : **1**

În primăriile raionului se organizează multiple manifestări culturale în care se implică o bună parte din comunitate. În cadrul acestora se organizează serate tematice, întâlniri cu personalități marcante ale culturii naționale, concursuri, omagieri, spectacole muzical-coregrafice de amploare la care participă formațiile artistice de amatori, preponderent cele cu titlul „model”.

Pe parcursul anului s-au intensificat relațiile de colaborare și parteneriat dintre Secția Cultură și Teatrul Muzical – Dramatic Republican „B.P. Hasdeu” din m. Cahul, Centrul Cultural „Dunărea de Jos” Galați, Direcția Generală Învățământ Cahul, Consulatul General al României la Cahul, CNCPPCI – Chișinău...

De asemenea s-a colaborat cu reprezentanții mass-mediei : Televiziunea: locală „Aspect”; TVR Moldova ; Teleradio Moldova ; TVR Iași ; Jurnal TV ...

Presă: Cahul Expres; Ziua de Azi; Gazeta de sud; ...



## **MANIFESTĂRI CULTURALE ALE SECȚIEI CULTURĂ**

Pe parcursul anului 2017 Secția Cultură, a organizat o serie de activități culturale, fie în calitate de organizator principal, fie în cea de partener al altor organizatori. Menționăm următoarele activități :

|                                                                                                                       |                                                                        |            |                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.1. Ziua Națională a Culturii                                                                                        | Spectacol de sărbătoare                                                | 15.01.17   | Depunere de flori;<br>Spectacole pentru copii și maturi prezentat de Teatrul Republican Muzical - Dramatic "B.P.Hasdeu"                                                                                    |
| 1.2. Concurs literar "Mihai Eminescu"                                                                                 | Concurs literar                                                        | 15.01.17   | Recitale de cântece și poezii dedicat vieții și operei poetului Mihai Eminescu petrecute în bibliotecile din municipii și raion                                                                            |
| 1.3. Concurs de poezie „Grigore Vieru"                                                                                | Concurs literar                                                        | 14.02.17   | Depunere de flori la bustul poetului; Recital de poezie; Întâlnire cu scriitori și poeți de valoare din RM.<br>Concurs de poezie cu participarea elevilor dedicate vieții și operei poetului Grigore Vieru |
| 1.4 Ziua Comemorării Celor căzuți în Afganistan                                                                       | Comemorarea eroilor                                                    | 15.02.17   | Depunere de flori                                                                                                                                                                                          |
| 1.5. Festivalul Internațional de Muzică și Dans Popular „Mărțișor - 2017"                                             | Spectacol, evoluări ale formațiilor artistice, expoziții de mărțișoare | 1-10.03.17 | Spectacol cu participarea colectivelor cu titlu model, expoziții de mărțișoare, concert de muzică și dans popular; Concert de sărbătoare cu interpreți de valoare din RM                                   |
| 1.6. Ziua Națională a Comemorării Eroilor căzuți pentru Independența și Integritatea teritorială a Republicii Moldova | Comemorarea Eroilor                                                    | 02.03.17   | Depunere de flori<br>Activități de comemorare                                                                                                                                                              |



|                                                                                               |                        |                       |                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.7. Concurs Internațional „La izvoarele înțelepciunii”                                       | Concurs                | Martie – aprilie 2017 | Concursul Internațional, Etapa raională                                                                                                                                                |
| 1.8. Concurs de muzică instrumental “7 NOTE MUZICALE”                                         | Concurs regional       | 25.04.17              | Concurs regional al Școlilor de Arte din r. Cahul și raioanele din vecinătate                                                                                                          |
| 1.9 Festival-Concurs Internațional de Folclor pentru copii și tineret : “Duminica, la Florii” | Festival Internațional | 09.04.17              | Festival- Concurs cu participarea colectivelor de copii și tineret din RM; România; Ucraina.                                                                                           |
| 1.10. Ziua Profesională a Bibliotecarului                                                     | Concurs                | 20.04.17.             | Concurs de totalizare a activității bibliotecilor, concurs pentru cea mai activă bibliotecă                                                                                            |
| 1.11. Ziua Comemorării victimelor catastrofei de la Cernobîl și a altor avarii nucleare       | Concert                | 25.04.17              | Concert dedicate participanților la înlăturarea consecințelor catastrofei nucleare de la Cernobîl                                                                                      |
| 1.12. Ziua profesională a angajaților din cultură                                             | Concert                | 15.05.17              | Concert cu participarea colectivelor cu titlu model                                                                                                                                    |
| 1.13. Ședințe ale clubului „Credo”                                                            | Lansări de carte       | Mai- iunie            | Lansări de carte a autorilor din r. Cahul, club de socializare pentru persoanele de vârstă a III.                                                                                      |
| 1.14 Reuniunea Regională a formatorilor din bibliotecile publice                              | Reuniunea formatorilor | 25.05.17              | Reuniunea formatorilor din bibliotecile publice din r-le:Cahul, Cantemir, Leova, Basarabeasca, Hîncești, Cimișlia, Căușeni, Ialoveni, Ciadâr-Lunga, Taraclia, Ștefan-Vodă, Vulcănești. |
| 1.15. Ziua Internațională a Copilului                                                         | Spectacol, expoziție   | 01.06.17              | Festival al creației copiilor Spectacol folclor-coregrafic, expoziție de cărți și de folclor, activități distractive                                                                   |
| 1.16. Ziua Națională a Portului Popular                                                       | Spectacol folcloric    | 17.06.17              | Parada portului popular. Spectacol folcloric.                                                                                                                                          |



|                                                                         |                         |          |                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.17. Festival – Concurs Regional: “Pâinea noastră cea de toate zilele” | Festival                | 17.06.17 | Festival – concurs cu participarea colectivelor model din raionul Cahul și celelalte raioane din regiunea de sud a țării |
| 2.1. Expoziție de lucrări a meșterilor populari                         | Expoziție               | 17.06.17 | Expoziție a meșterilor populari în scopul promovării costumului popular moldovenesc                                      |
| 2.2 Master-class cu meșteri populari                                    | Master-class            | 17.06.17 | Master-class cu meșterii popular din raionul Chul și raioanele învecinate.                                               |
| 1.18 Târgul Universităților                                             | Activitate de susținere | 09.07.17 | Susținerea campaniei de promovare a studiilor universitare                                                               |

|                                                                                                  |                                                                              |          |                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.19. Festival - concurs regional al cântecului și dansului popular „La vatra horelor bucuriene” | Festival Folcloric                                                           | 12.08.17 | Festival-concurs cu participarea colectivelor model, al meșterilor populară, al invitaților din România                           |
| 1.20. Ziua Independenței RM                                                                      | Concert, parada portului popular, expoziție de lucrări a meșterilor populari | 27.08.17 | Activitatea a fost petrecută în spiritul valorilor naționale și culturale, cu un amplu și divers program de manifestări artistice |
| 1.21. Sărbătoarea Națională „Limba Noastră”                                                      | Depunere de flori, recital de poezie                                         | 31.08.17 | Depunere de flori, recital de poezie și cântece dedicat sărbătorii                                                                |
| 1.22. Ziua Mondială a Turismului                                                                 | Acțiune de promovare                                                         | 27.09.17 | Acțiune de promovare a obiectivelor turistice ale raionului Cahul                                                                 |
| 1.23. Iarmarocul comunității cu susținerea bibliotecii moderne                                   | Activitate de promovare a Serviciilor Moderne de Bibliotecă (SMB)            | 14.09.17 | Iarmarocul Comunității cu promovarea Serviciilor Moderne de Bibliotecă                                                            |
| 1.24 Festivalul raional „Târgul Meșterilor Populari din zona Prutului de Jos”                    | Concert de sărbătoare; Târgul meșterilor populari                            | 08.10.17 | Festival raional ( Crihana – Veche) cu participarea colectivelor model din raion, cu expoziții ale meșterilor populari            |



|                                                                            |                                          |            |                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.25. Sărbătoarea Națională „Ziua Vinului”- componenta artistică           | Concert de Sărbătoare                    | 29.10.17   | Concert de sărbătoare cu participarea colectivelor artistice-model,cu invitați de onoare, expoziții ale meșterilor populari...                                  |
| 1.26. Zilele Bibliotecii Raionale „Andrei Ciurunga”                        | Ziua ușilor deschise, Expoziții de carte | 28.10.17   | Ziua ușilor deschise, omagierea poetului Andrei Ciurunga,expoziție de carte „Versuri pentru Ina”                                                                |
| 1.27. Aniversarea a 70 de ani de activitate a Bibliotecii Publice Moscovei | Aniversare                               | 03.11.2017 | Activități de susținere a colectivului bibliotecii                                                                                                              |
| 1.28 Ședința Clubului „Credo”                                              | Masă rotundă, schimb de experiență       | 22.12.2017 | . Ședința comună a Clubului Credo din mun. Cahul și clubul „Nadejda” din raionul Ciadîr-Lunga                                                                   |
| 1.29. Festivalul de datini și obiceiuri de iarnă „Florile Dalbe”           | Festival republican                      | 22.12.17   | Festival al datinilor și obiceiurilor de iarnă cu participarea colectivelor de copii : Parada portului popular; recital de colinde, urături,semănat, sorcova... |

|                                                                                                    |                   |                     |                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.30. Participare activă la implementarea programului Centrului Inovativ Comunitar „Fab Lab Cahul” | Program           | August-decemb       | În cadrul programului Novateca cu proiectul de lansare a Centrelor Inovative Comunitare: participarea la seminarele de instruire a echipei coordonatoare din raionul Cahul |
| 2.3.Colaborare la elaborarea Registrului Național al monumentelor de for public                    | Registru național | Pe parcursul anului | Colectarea și prezentarea informațiilor cu referire la monumentele de for public din raionul Cahul                                                                         |
| 2.4. Concursul raional : „Logo-ul și sloganul turistic al raionului Cahul”                         | Concurs           | octombrie-decembrie | Organizarea ședințelor pentru desemnarea câștigătorilor concursului                                                                                                        |

#### SEMINARE ȘI ÎNTRUNIRI



|                                                                                              |             |                             |                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3.1. Seminarul Republican pentru conducătorii formațiilor artistice „Obiceiurile de Crăciun” | Seminar     | 30.11.17                    | Seminar republican cu participarea reprezentanților Ministerului Educației, Culturii și Cercetări pentru conducătorii colectivelor folclorice din regiunea de sud a țării |
| 4.1. Vizite la casele de cultură și biblioteci                                               | 20 vizite   | Pe parcursul anului         | Efectuarea unor vizite și evaluări în vederea familiarizării cu starea de lucruri în casele de cultură și bibliotecile din raion                                          |
| 4.2. Întâlniri cu privire la domeniul învățământului artistic                                | 2 întâlniri | Aprilie, Iunie              | Întâlniri cu angajații din domeniul învățământului artistic, cu participarea tuturor angajaților                                                                          |
| 4.3. Întâlniri de lucru cu directorii caselor de cultură                                     | 3 întâlniri | Februarie, iunie, noiembrie | 3 întâlniri cu directorii caselor de cultură, analizându-se problemele culturale la momentul respectiv.                                                                   |

### **Participări în cadrul evenimentelor cultural naționale și internaționale**

Pe parcursul anului 2017 majoritatea colectivelor artistice cu titlul model au participat activ la festivaluri, concursuri, târguri unde au fost menționați cu premii, diplome...

### **Participări la festivaluri, gale, concursuri, saloane, târguri de nivel național/internațional:**

Numărul total - 8; Nominalizăm cele mai reprezentative.

*Festivalul internațional de muzică populară românească "Folclorul unește românii de pretutindeni la Buzău", România;*

*Festivalul internațional "Joy of Europe", Belgrad, Serbia.*

### **DATE PRIVIND ANGAJAȚII CASELOR DE CULTURĂ DIN CADRUL UNITĂȚII ADMINISTRATIV-TERITORIALE**

#### **Numărul total de unități/angajați:**

Unități – 275,55 ; Persoane - 276;  
dintre care: femei – 135;bărbați - 141;



Structurate pe categorii de vârstă:

18 – 24 ani: 28; 25 – 49 ani: 139; 50 – 64 ani: 88; 65ani și peste:13.

*Conform studiilor:*

- a) superioare – 54  
din ele de specialitate –19
- b) medii speciale - 127  
din ele de specialitate –48
- c)medii generale - 54

*Conform vechimii în muncă:*

- până la 3 ani - 21
- 3 – 10 ani - 38
- 10 – 15 ani - 27
- 15 – 25 ani - 22
- mai mult de 25 ani –21

**Personalul tehnic :**

- unități - 110
- persoane–110

**BUNURI DE PATRIMONIU CULTURAL - MONUMENTE DE FOR PUBLIC, OPERE COMEMORATIVE DE RĂZBOI DIN CADRUL UNITĂȚII ADMINISTRATIV-TERITORIALE**

*Numărul total al bunurilor de patrimoniu cultural - 129; dintre care în stare satisfăcătoare 127, stare nesatisfăcătoare 2, restaurate 0.*

- Numărul total al monumentelor istorice (de arhitectură) - 63; dintre care în stare satisfăcătoare 61, stare nesatisfăcătoare 2, restaurate 0.
- Numărul total al siturilor arheologice – 3; dintre care în stare satisfăcătoare 3, stare nesatisfăcătoare 0.

*Numărul total al monumentelor de for public - 20; dintre care în stare satisfăcătoare 20, stare nesatisfăcătoare 0, restaurate 0.*

*Numărul total al operelor comemorative de război (monumente în memoria celor căzuți în războaie) - 43; dintre care în stare satisfăcătoare 43, stare nesatisfăcătoare 0, restaurate 0.*

**MEȘTEȘUGURI TRADIȚIONALE/ARTIZANAT CONTEMPORAN**

**Numărul total al centrelor de meșteșuguri tradiționale/artizanat contemporan din cadrul unității administrativ-teritoriale - 2.**

| №  | Denumirea deplină a centrului (atelierului) | Localitate, adresa | Genul (genurile) de activitate | Numele/ prenumele conducătorului |
|----|---------------------------------------------|--------------------|--------------------------------|----------------------------------|
| 1. | Atelier de meșteșugărit                     | s.Pășcani          | Împletit în lozie, tîmplărie   | Olteanu Constantin               |
| 2. | Atelier de meșteșugărit                     | s. Colibași        | Prelucrarea pielei             | Cojan Constantin                 |



## Numărul total de meșteri populari din cadrul unității administrativ-teritoriale - 56;

### Numărul de meșteri populari, conform genului de creație:

- prelucrarea artistică a lemnului - 4
- arta dantelei - 9
- broderie artistică - 8
- țesuturi artistice - 3
- împletituri din fibre vegetale - 1
- confecționarea instrumentelor populare - 1
- prelucrarea artistică a pielii - 4
- pictori amatori - 2
- alte genuri – 24

Secția Cultură și-a propus ca scop revitalizarea meșteșugurilor populare, stimularea procesului de creație a meșterilor populari, promovarea creatorilor și a creației de valoare prin expoziții - târguri, festivaluri folclorice, sărbători naționale, ce țin de promovarea intereselor meșterilor populari.

Oficial sunt înregistrați *7 meșteri populari* din diverse genuri de creație care sunt membri ai Uniunii Meșterilor Populari din Moldova.

- Pictori amatori – (4 or. Cahul),
- Prelucrarea artistică a pielii – (1-Colibași),
- Împletitul în fibre vegetale (lozie, paie) s. Manta și s. Colibași,
- Prelucrarea artistică a lemnului – 1 s. Alexanderfeld.

Meșterii populari participă permanent prin organizarea și prezentarea expozițiilor în cadrul Festivalurilor folclorice naționale și internaționale: „Mărțișor” 2017”, „Duminica, la Florii”, „ Pâinea noastră cea de toate zilele”, „Nufărul alb”, Sărbătorile naționale „Ziua Independenței” și” Limba noastră”, „Festivalul etniilor”, „Sărbătoarea Roadei ”, „Sărbătoarea Națională a Vinului”, etc. ; acțiuni cultural - artistice în cadrul Euroregiunii „Dunărea de Jos”, or. Chișinău, Expoziții la MOLDEXPO...

În următorii ani urmează să fie înscriși ca membri ai Uniunii Meșterilor Populari din Moldova toți cei ce întrunesc cerințele înaintate de regulamentul de primire a titlului.

Secția Cultură va contribui și în continuare la susținerea și promovarea meșterilor populari și a meșteșugurilor artistice tradiționale prin diverse forme de activitate, inclusiv prin dezvoltarea prestațiilor turistice.

### **PARTENERI ÎN CADRUL PROIECTELOR ÎN DOMENIUL TURISMULUI:**

Secția Cultură s-a implicat ca partener în scrierea proiectului **"Promote and develop the green tourism in the Danube sector of the Black Sea"** (Promovarea și dezvoltarea turismului verde în sectorul dunărean al Mării Negre) – proiect în cadrul programului Bazinul Mării Negre, finanțat de Comisia Europeană ce are drept scop dezvoltarea Turismului Verde, constituirea și lansarea unui cluster turistic ce ar acoperi localitățile din raionul Cahul (Moldova), raionul Reni (Ucraina) și județul Tulcea (România). Aplicant: IDIS "Viitorul".

De asemenea, au avut loc diverse activități și participări în cadrul dezvoltării proiectului **"Valurile lui Traian – resurse culturale pentru colaborare și dezvoltare sustenabilă transfrontalieră"**. Aplicant: Fundația Comunitară Dezvoltare Durabilă Cahul, în parteneriat cu Consiliul Raional Cahul, Republica Moldova, Agenția pentru Dezvoltare și Integrare Europeană "Dunărea de Jos", regiunea Odessa, Ucraina fiind finanțat din fonduri europene de Asociația Agențiilor Locale pentru Democrație – ALDA, Comitetul Național al Muzeelor ICOM Moldova prin programul internațional CHOICE – Patrimoniu Cultural: Oportunitate pentru Sporirea Angajamentului Civic.

**PARTICIPĂRI ÎN CADRUL ȘEDINTELOR ȘI ATELIERELOR** cu prezentarea și înaintarea ideilor (fișelor) de proiecte în domeniul culturii și turismului pe care intenționăm să le promovăm și dezvoltăm pentru implementare în raionul Cahul:

- Atelier regional „Inițiative strategice al Programului de Granturi Mici al GEF și dezvoltarea durabilă”;
- Dezbateri publice „CHOICE – provocări și oportunități pentru protejarea patrimoniului cultural. Propunere de politică publică”;
- Vizită de studiu: „Turismul rural – formă de valorificare a resurselor locale”;
- Ședință: „Patrimoniul arheologic din raionul Cahul: cercetare și valorificare”;



- Ședințe de lucru cu prezentarea ideilor de proiecte în domeniul turismului și culturii din Regiunea de Dezvoltare Sud.

### **BIBLIOTECILE PUBLICE**

Bibliotecile publice - instituții cu responsabilități sociale, educative și informaționale pe parcursul anului 2017 au avut misiunea de a asigura accesul la informație, crearea deprinderilor de lectură, sprijinirea procesului de educație și au oferit noi oportunități pentru utilizatori: acces gratuit la internet, instruire în tehnologii informaționale, sănătate, socializare și instruire pe tot parcursul vieții..

Rețeaua bibliotecilor publice din raion cuprinde 44 biblioteci; Biblioteca Raională și 2 filiale amplasate în or. Cahul, 40 biblioteci publice în localitățile rurale.

23 biblioteci sânt amplasate în încăperi speciale în Casele de Cultură

21 biblioteci se află în încăperi reamenajate, din care:

2 - în grădinițe (Baurci – Moldoveni, Larga Nouă)

5 - în primării (Lebedenco, Doina, Iujnoe, Cucoara, Chioselia Mare)

5 - în școli (Frumușica, Borceag, Andrușul de Sus, Brânza, Roșu)

### **Colecțiile :**

La finele anului de referință colecțiile bibliotecilor publice din raion constituie 420388 unități materiale. Conform apartenenței lingvistice fondul bibliotecilor publice din raion este constituit:

total în limba română-267950, 63,7% din care literatura cu grafie latină - 152438 exemplare.

Intrări pe parcursul anului 2017- 6203 exemplare cărți în sumă de 177153,84 lei. Sursele de completare a colecțiilor au fost diferite; difuzori de carte, edituri, donații: Ministerul Culturii, Biblioteca "V. A. Urechea" Galați, România, donații particulare.

Donații total: 4700 ex. în sumă de 116726,09 lei.

### **Modernizarea bibliotecilor :**

Grație programului Novateca bibliotecile au fost dotate cu tehnologii moderne, au fost modernizate spațiile prin aportul și susținerea APL.



Biblioteca Raională "Andrei Ciurunga" a devenit Centru Regional de instruire pentru bibliotecarii din raioanele Cahul, Leova, Cantemir.

39 biblioteci dispun de 150 calculatoare ce oferă acces gratuit la tehnologii moderne precum și servicii inovatoare de bibliotecă. 8 biblioteci (Huluboaia, Doina, Alexanderfeld, Ursoaia, Moscovei, Lopățica, Giurgulești copii, biblioteca fil.nr.3Cahul) au fost echipate în luna februarie. Doar 4 biblioteci din raion nu au întrunit condițiile solicitate și nu au aderat la program. (Colibași copii, Cîșlișă Prut, Vladimirovca, Rumeanțev)

Pentru a spori conștientizarea importanței bibliotecii pentru comunitate, a maximaliza impactul și a comunica necesitatea suportului de mai departe, Bibliotecile mențin relații publice pozitive cu factorii de decizie, încurajează dialogul amiabil cu actorii comunitari, organizații nonguvernamentale, donatori, finanțatori și crează parteneriate noi. Centrul Craion - Contact Cahul, AO "Azi", AO "Junact". AO "Centrul regional de dezvoltare socio - economică sud", Agenția teritorială Forța Muncii.

### **Fondul de dezvoltare a bibliotecilor**

Inițiativa 1+1 16 biblioteci. Datorită eforturilor comune ale bibliotecarilor, primarilor, Secției Cultură și ale cetățenilor care au contribuit cu donații, 16 biblioteci au aplicat la inițiativa 1+1 și au primit echipamentul solicitat: din partea programului Novateca 16 calculatoare și 3 tablete în sumă de 101582 lei. Contribuția APL 121.300 lei, echipament 13 laptopuri, 3 calculatoare, 2 tablete, 1 imprimantă.

Total: 19 calculatoare 13 laptopuri, 5 tablete, 1 imprimantă sunt puse la dispoziția utilizatorilor.

### **Compania NE VEDEM LA BIBLIOTECĂ**

**Compania II „Ne vedem la bibliotecă”** care s-a derulat pe parcursul lunilor mai-octombrie și a avut un impact pozitiv de schimbare a imaginii bibliotecilor a impulsionat activitatea de prestare a serviciilor moderne pentru utilizatori, alfabetizarea digitală, educația non-formală, cluburi pe interese cu implicarea copiilor, tinerilor și adulților.

În scopul promovării activității bibliotecilor în comunitate la 14 septembrie s-a organizat

**IARMAROCUL COMUNITĂȚII** cu susținerea bibliotecii moderne. Participanți 230 utilizatori, primari, bibliotecari din raioanele Căușeni, Ștefan-Vodă, Leova,



Cantemir, Hîncești, Ciadîr-Lunga. Bibliotecile din raion și-au propus oferta de servicii moderne de bibliotecă.

### **Servicii moderne de bibliotecă (SMB) :**

**SMB “Ajută-mă să te aud,,**- beneficiari 20 de copii cu deficiențe senoriale de la Școala internat pentru Copii cu Deficiențe de Auz

**SMB “Bibliosperanța în epoca IT”** pentru copii străzii, replicat în 12 biblioteci sătești, care au beneficiat de aparate foto și Bean bag-uri (pufuri colorate).

**Clubul de socializare a pentru seniori ”CREDO,,** participanți 28 persoane. La 4 mai au fost în vizită la biblioteca din Ceadîr-Lunga, iar la 22 noembrie am primit vizita de răspuns la Cahul.

**SMB ”Serviciul de Bibliotecă iCAN pentru o Carieră de Succes”**. Parteneri;

AISE (Academia de Inovare și Schimbare prin Educație), Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă. Proiectul își propune, crearea unui serviciu digital adresat studenților, persoanelor care se află în căutare de un loc de muncă, care vor să își dezvolte aptitudinile digitale și să fie pregătiți pentru cerințele pieții muncii din era digitală. Instruiți - 18 persoane.

### **SMB “DigitalLAB - împreună pentru comunitate”**

Scopul dezvoltă abilitățile digitale. pentru încurajarea, socializarea și integrarea în societate a 50 tineri și copii cu vârsta cuprinsă între 10 - 25 de ani cu nevoi speciale din Municipiul Cahul prin intermediul tabletei. Scopul dezvoltă abilitățile digitale. pentru încurajarea, socializarea și integrarea în societate a 50 tineri și copii cu vârsta cuprinsă între 10 - 25 de ani cu nevoi speciale .

- ✓ În perioada 4-10 decembrie 2017 la Biblioteca pentru Copii “Grigore Vieru” s-a desfășurat **Săptămîna de promovare a platformei Hour of Code**. În cadrul aceste săptămîni au fost implicați 118 copii, din diferite instituții de învățămînt pentru a putea desluși misterele de programare a unui joc propriu pe calculator.

**“Sunt inteligent “** este un mini-concurs prin care utilizând aplicația ”Kahoot” am creat un joc cu întrebări de cultură generală. Jocurile de creativitate dezvoltă abilități de gândire, logică, participare și totodată amplifică capacitățile intelectuale precum și spiritul de a concura, de a câștiga, de a fi mai bun ca ceilalți

Acest concurs se desfășoară în fiecare zi de marți la orele 14:00.

În perioada 12.06-23.06 2017 la Biblioteca copii a activat **Tabăra de vară** cu un program de 4 ore în care copii au legat prietenii și au fost mai aproape de a



descoperi unele lucruri prin educația non formală pe care la școală este mai greu de obținut. Această tabără de zi a fost un prilej al bibliotecii de-a veni în întâmpinarea părinților care erau încadrați în câmpul minci și nu aveau o persoană care să fie responsabilă de copii. Tabăra de zi z-a axat pe copii cu vârsta cuprinsă între 6 și 10 ani. Cele 10 zile de activitate au fost foarte distractive și folositoare în descoperirea locurilor natale.

**Tabere de vară** au fost organizate și la bibliotecile Crihana-  
Veche, Colibași, Zîrnești, Manta, Cucoara.

**Masa rotundă „UE schimbă Moldova,”** la Biblioteca pentru Copii „Grigore Vieru” în parteneriat cu Universitatea ”B.P.Hasdeu” Cahul, Facultatea de Drept și Administrație Publică Catedra de Științe Politice și Administrative. Eveniment organizat cu ocazia zilei Europei la data de 11 mai, moderator Lupu Natalia, invitatul special la activitatea dată a fost conf. univ. dr. Bercu Oleg.

**\*Proiectul „Sunet și Culoare Pentru Fiecare”,** având ca grup-țintă persoane cu deficiențe senzoriale și presupune formarea abilităților de utilizare a tabletelor și tehnologiilor speciale la persoanele cu deficiențe senzoriale și a celor care interacționează cu ei, prin cursuri de instruire organizate în 6 biblioteci, inițiat în cadrul Programului Avansat de Liderism și susținut financiar de IREX / Novateca. Oportunitatea de a aplica la acest grant a fost oferită doar grupului LILI, bibliotecarilor-inovatori instruiți la Centrul Mortenson pentru Programe Internaționale de Bibliotecă de pe lângă Universitatea Urbana-Champaign din Illinois, SUA. Bibliotecara Maria Cudlenco este membru al Grupului LILI. Formarea abilităților de utilizare a tabletelor și tehnologiilor speciale la persoanele cu deficiențe senzoriale și a celor care interacționează cu ei, prin cursuri de instruire organizate în biblioteci.

Alte servicii: Digitalizarea istoriei locale- 4 biblioteci

Clubul conversațional de engleză. Învățăm limba engleză la bibliotecă -5 biblioteci

Ajutor la teme pentru acasă - 12 biblioteci

Un click pe visul tău – 3 biblioteci

Clubul agricultorului Infoterra -2 biblioteci

Cinemateca celor mici.- 6 biblioteci



## ACTIVITĂȚI DE PROMOVARE

În anul de referință au fost organizate diverse activități literare: serate literare, concursuri, lansări de carte, expoziții. În data de 14 februarie cu prilejul omagierii poetului Gr. Vieru la biblioteca pentru copii s-a organizat ora literară la care au fost oaspeți scriitorii contemporani Arcadie Suceveanu, Vladimir Beșleagă, Teo Chiriac.

La concursul literar raional „La izvoarele înțelepciunii”, dedicat scriitorului Petre Ispirescu au participat 23 elevi, 3 elevi finaliști au reprezentat raionul la etapa republicană, iar Cubreacov Gabriel cl. 6 s. Pașcani a participat la Iași în etapa finală.

Săptămâna cărții și a lecturii pentru copii în toate bibliotecile are ca generic promovarea valorilor literare naționale și universale.

Bibliotecile satești colaborează cu instituțiile din teritoriu la organizarea sărbătorilor naționale Ziua Republicii, Ziua Limbii Române, Hramurile localităților.

Masa rotundă „UE schimbă Moldova”, organizată în parteneriat cu Universitatea „B.P. Hasdeu” Cahul, Facultatea de Drept și Administrație Publică Catedra de Științe Politice și Administrative. Eveniment organizat cu ocazia zilei Europei la data de 11 mai, moderator Lupu Natalia, invitatul special la activitatea dată a fost conf. univ. dr. Bercu Oleg.

Toate activitățile sunt reflectate pe pagina de facebook Biblioteca Raională „Andrei Ciurunga”, Centrul Regional de Excelență Profesională Cahul

Bibliotecarii pentru a comunica profesional au vizitat bibliotecile din România, iar Biblioteca raională a întâlnit delegația bibliotecarilor din Turcia.

### **Formare profesională:**

În baza Memorandumului între Biblioteca raională „Andrei Ciurunga” Cahul, Reprezentanța din Republica Moldova a AO IREX/Programul Novateca și Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova biblioteca raională a devenit **Centrul Regional de Excelență Profesională a Bibliotecarilor.**

Programe pentru bibliotecari:

Centrul implică și antrenează bibliotecarii din raioanele arundate Cahul, Leova și Cantemir în acțiuni de instruire. Prin suportul formativ se asigură platforme de instruire, care oferă noi oportunități de formare pentru bibliotecari în corespundere cu necesitățile de dezvoltare profesională a bibliotecarilor din raioanele arundate.



Activitatea de instruire a bibliotecarilor are loc sub semnul schimbării. Toate activitățile de instruire au avut caracter inovativ cu obiective de a dezvolta atitudini, instrumente, experiențe care au făcut bibliotecarii capabili să conceapă noi metode de activitate, noi servicii și activități ce generează mutații pozitive de mentalitate profesională care transformă bibliotecarii în adepți al instruirii continue, și au acumulat măiestrie și fluență în transformarea bibliotecii în biblioteca comunității. Programele pentru bibliotecari au inclus instruire în BM și TI, SMB, Advocacy, Formare de Formatori, vizite de studiu și consultație metodologică pentru bibliotecari pe segmentul de specializare propriu în domeniul inovațiilor. Bibliotecarilor din raioanele arundate li s-a prestat instruire, ce țin de specificul centrului în dezvoltarea activităților de susținere a persoanelor cu nevoi speciale: „Modernizarea proceselor de lucru cu persoane hipoacuzice în bibliotecile publice” și „Sunet și culoare pentru fiecare” în parteneriat cu BP Crihana Veche.

Activitatea a celor 44 biblioteci publice este ghidată de 62 bibliotecari din care 19 cu studii superioare și 43 studii medii.

- ✓ Metodistul responsabil de activitatea bibliotecilor asigură asistența de specialitate bibliotecilor din raion oferind consultații, cursuri de instruire cu bibliotecarii din raion, acordă sprijin pentru completarea colecțiilor, organizează seminare, atestarea cadrelor bibliotecare, centralizează datele statistice.

Probleme: spațiile mai necesită reparații,renovări și dotări, surse insuficiente pentru completarea fondului de carte, fluctuația mare a cadrelor, mobilitate redusă a specialiștilor în bibliotecile rurale din lipsă de fonduri pentru instruire,deplasări.

#### **Instruiri pe parcursul anului 2017**

| n/o | Denumirea instruirii      | Nr. participanților | ore | Participanți                   |
|-----|---------------------------|---------------------|-----|--------------------------------|
| 1   | Biblioteca Modernă        | 16                  | 96  | Bibl. r.Cahul                  |
| 2   | Tehnologii informaționale | 132                 | 101 | Bibl. r.Cahul, utilizatori     |
| 3   | Advocacy                  | 144                 | 288 | Bibl. r.Cahul, Leova, Cantemir |



|    |                                     |         |      |                                     |
|----|-------------------------------------|---------|------|-------------------------------------|
| 4  | Formare de formatori                | 22      | 148  | Bibl. r.Cahul,<br>Leova, Cantemir   |
| 5  | E-guvernare                         | 10      | 24   | Centrul de<br>Creație<br>„Miorița,, |
| 6  | Inovații de bibliotecă              | 12      | 72   | Bibl. r.Cahul                       |
| 7  | Replicarea SMB<br>„BiblioSperanța,, | 24      | 48   | Bibl. r.Cahul                       |
| 8  | Sunet și culoare pentru<br>fiecare  | 7       | 48   | Bibl. r.Cahul,<br>Leova, Cantemir   |
| 9  | iCAN pentru o carieră<br>de succes  | 10      | 75   | Bibl. r.Cahul,<br>utilizatori       |
| 10 | Managementul tabletei               | 165     | 148  | Bibl. r.Cahul,<br>utilizatori       |
| 11 | CodeLab                             | 12 /106 | 72   | Voluntari/<br>utilizatori           |
|    | Total                               | 660     | 1120 |                                     |

Șefa Secției Cultură



Svetlana Bulat